A 2097 CSOPORT EGYESÜLET KÖZÉLETI LAPJA

MAGYARORSZÁG PBJ 2097 TE IS ITT LAKSZ · NEKED SEM MINDEGY

III. ÉVF. 3. SZÁM | 2021. június

Zsákfalvi Riporter

Mi lesz veled, szőlőhegy?

Ez a kérdés egyre többeket foglalkoztat településünkön. Nem csak az ezüsthegyi gazdát, a hegybírót, az ingatlanost vagy a polgármestert, de az olyan jóérzésű lokálpatriótákat is, mint amilyen Andrónyi Kristóf ortopéd sebész (címlapfotónkon), a Weindorfer Dorfwein közösségi szőlész-borász szövetkezet tagja. Mindannyian tehetünk a szőlőhegyért azzal, ha vásároljuk, kínáljuk és fogyasztjuk a helyi borokat, valamint támogatjuk az önkormányzati képviselőket abban, hogy a helyi szabályok szigorúbban óvják a szőlőhegyet és védjék azt a beépítési láztól.

Megtisztult az árok

Beszámoló a 2097 Csoport Egyesület eddigi legnagyobb szemétszedési akciójáról – 12. old.

Szomszéd vár

A pilisborosjenői és a solymári várban az a közös, hogy fontos szerepet játszik bennük az illúzió – 14. old.

Szabadgyök, antioxidáns

A szőlő – bioaktív anyagainak révén – egész esztendőben képes a szervezetünk egészséges működését támogatni – 15. old.

Ernyővel a Kevélyről

Mikor repülnek itt siklóernyősök? Miért jó hely a Nagy-Kevély? – 16. old.

Jazzfest beszámoló

A karanténhónapok után letörölhetetlen derű kicsik és nagyok arcán – 8.old

Újjászerveződik a NOE

Tervekben, programokban és támogatásokban sem lesz hiány – 13.old.

Miért nőnek házak a szőlőben?

Rés keletkezett a pajzson a Helyi Építési Szabályzat 2018-as módosításakor

A zöld domboldalhoz szokott szemnek már az is furcsa, hogy Lazareth-en lassan összezárnak a házak, de amikor a szőlőben új épületek sejlenek fel, akkor még egészen közelről nézve is nehezen hisz a szemének az ember. A Zsákfalvi Riporter Florek Zoltán helybéli ingatlanértékesítővel beszélgetett arról, hogy kik és miért vásárolnak szőlőt Pilisborosjenőn.

írta:
Gedeon Tímea
és Viszkocsil Veronika

A pilisborosjenői szőlőterület nem nagy, mindössze 50-60 parcella, egyenként 3300-3500 m²-es területtel. Ez az összességében is kis földdarab hitelesíti a falunk nevében szereplő „boros" kifejezést. Borszakértők szerint a nem túl ideális klíma és talaj ellenére szép borok születnek az itteni tőkék termésből. Nem csoda, hogy vannak, akik foggal-körömmel védik, jó néhányan vannak azonban, akik abban érdekeltek, hogy a mostani szőlősben lakhatásra is alkalmas, nagy alapterületű családi házak épülhessenek.

Florek Zoltán helybéli ingatlanértékesítő elmondása szerint „ritka az, hogy valaki úgy akar Pilisborosjenőn szőlőt vásárolni, hogy azzal nincsenek legalább távlati jellegű lakócéljai." A szőlőterületeket azonban nem a lakhatási problémával küzdők vásárolják meg, hiszen mezőgazdasági területről beszélünk, ahová – elvileg – csak mezőgazdasági jellegű épület építhető, azon belül is csak pince vagy présház, amire nem lehet hitelt felvenni. A pilisborosjenői szőlő inkább azok számára vonzó, akik rendelkeznek az azonnali megvásárláshoz szükséges tőkével és beleszeretnek a panorámába, a szomszéd nélküliségbe, a naplemente látványába, a szinte provence-i hangulatba. Őket az sem rémíti meg, hogy a szőlőt meg kell tartaniuk, hiszen az is a romantika része.* Az már csak a cukormáz a süteményen, hogy itt egy 3300 m²-es parcella mindössze 15 millió Ft körüli áron vásárolható meg, miközben a falu túlvégén lévő Papi földeken már 50 millió Ft felett cserél gazdát egy alig harmadakkora telek.

Adja magát a kérdés, hogy ha a szőlőben csak pince vagy présház épülhet, akkor mit keres ott egy frissen épülő, láthatóan lakáscélú ingatlan? Természetesen megkérdeztük erről Florek Zoltánt, aki rávilágított a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) egyik 2018-as módosításakor keletkezett hiányosságára. Nevezetesen arra, hogy a korábbi HÉSZ 44. § (3) bekezdésében még szerepelt az alábbi mondat: »A szőlő művelési ágba tartozó telken egy terepszint alatti építmény (pince) létesíthető legfeljebb 3%-os „beépítettséggel", de legfeljebb 30 m² bruttó alapterülettel létesíthető présház, szerszámtároló.« A 2018-as HÉSZ-módosítás óta azonban ez a 30 m²-es kitétel hiányzik... Így a 3300 m2-es szőlőterületet megvásárló tulajdonos joggal terveztetett oda egy kb. 90 m² alapterületű házat, amit az építési hatóság szabályos engedélyezési folyamat keretében jóvá is hagyott, hiszen az minden kritériumnak megfelelt. Az itt-ott felépülő ingatlanok azért is jelentenek problémát, mert a hegyközség traktora nem tud akadálytalanul végigmenni a sorok között.

> „Ritka az, hogy valaki úgy akar Pilisborosjenőn szőlőt vásárolni, hogy azzal nincsenek legalább távlati jellegű lakócéljai.

Florek Zoltán fotó: Kádár Viktor

Ezen a ponton válik tehát kulcsfontosságúvá az önkormányzat szerepe és állásfoglalása. Utóbbi a pilisborosjeno.hu-n ez év március 17-én megjelent „Fontos változások a szőlőben..." című írásból egyértelműen ki is derül: „A képviselő-testület elkötelezett a szőlőművelés fenntartása mellett." A HÉSZ problémáját és annak következményeit felismerve az önkormányzat – szintén március 17-ei hatállyal – változtatási tilalmat léptetett érvénybe a szőlőre vonatkozóan. Ez azt jelenti, hogy jelen pillanatban nem kezdhető építkezés a területen. Az önkormányzat nemrégiben – élve elővásárlási jogával – megvett egy Lazareth és szőlő között húzódó ún. védősávot, amellyel szintén az a célja, hogy megóvja a területet a lakótelkek terjeszkedésétől.

A fent hivatkozott önkormányzati hírben az is olvasható, hogy a szőlőművelés fenntartására csak az nyújthat garanciát, „ha a faluközösség számára is hasonló módon fontos ennek a terület-

nek az ilyen jellegű hasznosítása. Fontos, hogy a szőlőterületnek a művelése egyfajta pluszt adjon az embereknek". Florek Zoltánnal való beszélgetésünk során ennek lehetőségei is szóba kerültek. Hiszen a cél az lenne, hogy olyan emberek vásároljanak maguknak tulajdont a pilisborosjenői szőlősben, akiknek érdekében áll annak szőlőként való megművelése is. Az egyik ilyen lehetőség a borturizmusban rejlik. Természetesen nem cél egy Etyeki Piknik méretű rendezvény megvalósítása, inkább a szelídebb borturisztikai formákról lehetne szó, mint például nyitott pince napok, bortúrák vagy akár az Ezüsthegyi Piknik kezdeményezésének folytatása. Fontos szempont lehet az is, hogy ezzel széthúzható lenne a jelenleg főként csak a Várvölgy (Egri vár, Teve-szikla) felé irányuló turizmus. Az interjú során felmerült még – reflektálva arra, hogy a szőlő egyfajta pluszt adjon az itt élő embereknek –, a terület megnyitásának lehetősége, amire igény lenne a helybéli lakosok részéről, esetleges korlátozással például a szüretet megelőző hetekben, permetezés idején. De akár a szüret közösségi eseménnyé való formálása vagy „szedd magad" tőkesorok kialakítása is közelebb hozhatná a szőlőt az emberekhez, ezáltal fontosabbá válhatna számukra a megőrzése is. Jó példa erre a közösségi szőlőművelés – az erre megalakult egyletnek idén lesz a második szüretet.

Kétségtelen, hogy ez a talpalatnyi szőlőterület is számtalan lehetőséget rejt Pilisborosjenő számára, de a tervek között a belterületté nyilvánítás és beépítés nem szerepel. Ezt a faluvezetés már deklarálta, ami az első lépés afelé, hogy az ott építkezni és lakni vágyókat eltántorítsa a vásárlástól. Most már csak azok a tervek szükségesek, amelyek ide vonzzák a borászkodni vágyókat, akik aztán a helyi borosgazdákkal karöltve újra tudatosítják bennünk és mindenki másban, hogy mit is keres falunk nevében a „boros" jelző.

** Ha a tulajdonos kivágja a tőkéket, újra csak szőlőt telepíthet, tehát nem ültethet a helyébe füvet és gyümölcsfákat sem.*

Kötelezővé tehető a művelés

Érdemes lehet megvizsgálni Telki példáját, ahol az önkormányzat művelési kötelezettséget szabott a szőlőterületre, így ott további kivágás nem történhet, csupán felújítás.

készítette:
Lévay Ákos
ujsag@2097.hu

Pilisborosjenő szőlőtermő vidéke az Etyeki Borvidék része, amely három, földrajzilag és szervezetileg is elkülönülő Hegyközségből áll: az Etyeki Hegyközség, a Nyakas Hegyközség és a Velencei-tó Körzeti Hegyközség. Pilisborosjenő szőlő és bortermelő gazdái a Nyakas Hegyközséghez tartoznak. A Hegyközség választott végrehajtó vezetője a hegybíró, a mi esetünkben Szabó Attila Imre, aki 2013 óta látja el ezt a tisztséget. Őt kértük meg, hogy adjon tájékoztatást néhány kérdésben, mely számot tarthat a téma iránt fogékony olvasóink érdeklődésére.

ZSR: Mi az elsődleges feladata tisztségében?

A hegybíró alapvető feladata a Hegyközségi törvényben foglaltak betartatása és a gazdák segítése. Többek között ez olyan feladatokat takar, mint a szőlőtermelők számára előírt szüreti adatok begyűjtése, lényegében hogy mennyi szőlő termett. Ezt statisztikákhoz gyűjtjük, nincs adóvonzata. Emellett – szolgáltatásként – azoknak, akik kereskedelmi forgalomba kívánják a megtermelt szőlőt és bort hozni, az adatok alapján kiadom a megfelelő szőlő és bor származási bizonyítványt, készletigazolást, illetve forgalomba hozatali igazolást. Ezek teszik lehetővé, hogy a termőföldtől a fogyasztóig végig lehessen követni a bor útját. Emelett felvilágosítást adok kivágásnál, telepítésnél és elővásárlási ügyekben. Kivágáshoz nem szükséges engedély, ott elég a bejelentés. Fajtaváltásból adódó telepítésre én adok engedélyt. Az a dolgom, hogy ezekben az ügyekben segítsem a gazdákat.

ZSR: Milyen esetekben szankcionálhat?

Ha valaki nem kéri ki időben a szőlő származási bizonyítványát, akkor az csak büntetés terhe mellett igényelheti később. Hasonlóan működik ez a bor származási igazolványokkal. Még egyszer, ezek csak azok számára érdekesek, akik kereskedelmi forgalomba kívánják hozni szőlőjüket. Elhanyagolt, nem művelt területek esetében a megfelelő hivatalokkal együtt – települési jegyző, illetve kormányhivatal – fel szoktam szólítani a gazdákat azért, hogy a károsítók elszaporodása ne okozzon kárt a szomszédos szőlőkben. Azért azt hozzá kell tennem, hogy Pilisborosjenő gazdáira e téren többségében a szabálykövetés a jellemző.

ZSR: Mekkora szőlőterületet tart nyilván a Hegyközség Pilisborosjenőn?

Kicsivel több mint 11 hektárt. A Hegyközség többi szőlőterületéhez képest a pilisborosjenői szőlőterület viszonylag stabil, nagy változásokat nem tapasztaltam.

ZSR: Hogyan lehet az országban újabb szőlőket telepíteni?

Magyarországon a szőlőtermő területek évente maximum 1%-kal növekedhetnek, ennyi új telepítést lehet létrehozni. Minden évben áprilisban kell az igényeket benyújtani, ennek ugyan szigorú szabályai vannak, de utána történik az elbírálás, amely a tapasztalatom szerint pozitívan végződik.

ZSR: Milyen szerepe van Önnek a szőlőművelési kötelezettségek ellenőrzésében?

> Ha szükséges, felszólítom azt a személyt aki a művelési kötelezettség elmulasztásával a környező ültetvények egészségi állapotát veszélyezteti.

Mint elsőfokú hatóság az ellenőrzés az én feladatom. Ez alapján, ha szükséges, felszólítom a terület gondozására azt a személyt (ahogy ez a Hegyközségen belül sajnos gyakran előfordul), aki a művelési kötelezettség elmulasztásával a környező ültetvények egészségi állapotát veszélyezteti.

ZSR: Milyen tervekkel jelentkeznek a szőlőtulajdonosok?

Szerencsére most is van olyan, aki régen kivágott, vagy felhagyott szőlő újratelepítéséhez kér engedélyt.

ZSR: Milyen perspektívákat lát Pilisborosjenő szőlő- és bortermelésében?

Az egész budai körzet nagy hagyományokkal rendelkezik a borászat és a szőlőművelés terén. Mint bíráló a hegyközségi és a borvidéki borversenyeken is kóstolok innen származó borokat, melyek méltán igen jó helyezéseket érnek el. Ezen értékek folytatásaként, illetve a főváros közelségét kihasználva a borturizmusban is nagy lehetőségek rejlenek.

ZSR: Milyen lehetőséget lát a helyi borok minőségének javításában?

A jó borhoz a szaktudás mellett az odafigyelésre is szükség van. Egy lelkes, figyelmes gazda gyakran jó eredményt tud hozni esetlegesen a szaktudás hiányosságai mellett is, hiszen aggályosan, pontosan betartja a szabályokat. A kisebb, helyi, hegyközségi borversenyek is lelkesítően hatnak a gazdákra.

ZSR: Hogyan őrzik meg a szőlőjüket a hasonló települések?

A hegyközségben, például Telkiben hasonló a szőlő fekvése, mint Pilisborosjenőn; a faluhoz közel, felette helyezkedik el, panorámás, nagy értékű ingatlanokon. Telkiben az önkormányzat művelési kötelezettséget szabott a szőlőterületre, így ott kivágás nem történhet, csupán felújítás.

Külföldi példának talán Európa egyik leggazdagabb régióját, Baden-Württemberg tartományt tudom felhozni, ahol mind a tartományi fővárosban, Stuttgartban, mind a környező városokban, mint például Esslingenben a Neckar mellett, vagy akár a vár oldalában is – bent a városban – művelt szőlőültetvények vannak. A helyben lakó emberek felelősségtudata és előrelátó gondolkodása nélkül sem törvényileg, sem egyéb módon nem lehet hosszútávú sikereket elérni.

„Lehetne itt jó bort készíteni, csak nincs meg rá a közakarat”

Interjú Budavári Józseffel, az Ezüsthegyi Gazdák Egyesülete elnökével

A szőlősgazdák egyesületének elnöke úgy látja, image-t kellene teremteni a helyi boroknak, ezáltal válhatna gazdaságossá – így fenntarthatóvá – szőlészet és borászat falunk szélén. Ez komoly beruházást igényelne, amely viszont elképzelehetetlen a gazdák közötti egyetértés hiányában.

készítette:
Kádár Viktor
kadarviktor@2097.hu

fotó: Kádár Viktor

fotó: Kádár Viktor

Budavári József

Budavári József Óbudán született, gépészmérnök, 1980-ban épített házat Borosjenőn.

2000-ben költözött át Ürömbe. Szőlővel a nyugdíjas éveiben kezdett foglalkozni, 2010-ben vette meg az első tábláját, majd egy borásztechnikusi iskola elvégzése után, 2013-ban készítette el első borát. A szőlőt – elmondása szerint – kényszerből műveli, mert igazán a borászat érdekli.

A kézi munkaerő hiánya miatt csak géppel, nagy területen lehet megfelelő minőségű és mennyiségű szőlőt termelni. Szőlészet és borászat emiatt – úgy látja – szét is válik. A járvány miatt erősen visszaesett a bor eladása. Előtte már „kezdett beindulni”, belvárosi vendéglátóhelyeket látott el palackozott áruval, kis tételben. Amíg a külföldi turisták nem jelennek meg ismét, addig nem is látja esélyét, hogy ez újrainduljon.

Teljes kapacitással akár 200 hektoliter bort is képes lenne előállítani, de kézműves szinten szeretne maradni, már csak azért is, mert fiai „nem támogatják igazán ezt a dolgot.”

Leginkább tehát egyedül, felesége segítségével műveli két tábla szőlejét. A szüretre ugyan a baráti kör összejön, de „így sokkal költségesebb megtermelni a szőlőt, mint megvásárolni, és ez látszik is a táblák állapotán; itt nagyrészt befektetési céllal vásároltak földet már húsz évvel ezelőtt is”.

ZSR: Hogyan kezdett szőlővel, borászattal foglalkozni?

BJ: Gépészmérnök vagyok, családilag sincs sok közöm ehhez, de 20-25 évvel ezelőtt elkezdtem bort kóstolni, bort kedvelni. És mivel itt laktam a környéken, elkezdtem a helyieket is kóstolni, de nem voltam túl elégedett velük. Először nem is itt akartam szőlőt vásárolni, hanem a Balaton-felvidéken, de oda lejárni és úgy művelni nekem teljesen lehetetlen. A borászat régebbi vágy volt, de azért a pince elkészítése is hozzá kapcsolódott. Itt fenn nincsenek ugyanis pincék, sosem voltak. A régi pincék lent vannak mind, a faluban.

ZSR: Hiszen a szőlőt is csak a nyolcvanas években telepítették itt újra.

BJ: Azért az már lassan negyven éve volt, ezért a tőkeállomány igencsak felújításra érett.

Én szeretném is újratelepíteni, mert úgy sokkal kevesebb munkával jobb minőséget tudnánk termelni. Más gépállománnyal jobban kinéző, rendezettebb szőlőt tudnánk alakítani. Ezzel a gondolattal azonban szinte egyedül vagyok a vezetőségben. Na jó, most már kezdenek világot látni többek is. De alapvetően itt mindenki termelgeti egyedül a saját szőlőjét, az egyesületünk csak a közös gépi munkára állt össze. A talajműveléshez, permetezéshez szükséges gépek azok, amelyek közösben vannak, az egyesület tulajdonát képezik.

A sorközök művelése ezekkel az eszközökkel zajlik, de a sorokat maguk a gazdák művelik. Ez sajnos nem valósul meg mindenütt kielégítő mértékben. Rengeteg problémánk van elhanyagolt táblákkal, ahol bedőlnek a sorok, és nem tud elmenni a gép. Mert nem tudja kikerülni az elhanyagolt táblát, végig kell járnia a teljes hosszt.

ZSR: Miként működik az egyesületük és hány tagot számlál?

BJ: A létszám folyamatosan változik, a tagdíjat tőkeszámra fizetjük, amiből a gépi munkákat és a permetezés költségeit álljuk, illetve tartalékolunk arra, ha új gépet kell venni, mert tönkremegy a másik. Valamikor 53-56 tábla volt, ez most is megvan, de ezek közül már sokon nincs szőlő egyáltalán, tehát az olyan, mintha már nem is lenne ott. Ezek 800 négyszögöles – kisméretű – táblák, az előző rendszerben legfeljebb ennyi volt engedélyezve magántulajdonként. Akinek több is volt, annak a második, harmadik a felesége, vagy a gyereke nevén volt. A parcellázás utáni években aztán gyorsan elkezdtek tulajdonost cserélni. A rendszerváltás után már volt, aki

nyolc táblát birtokolt. Mára azt lehet elmondani, hogy nagyjából tizenöten művelünk itt – valóban – szőlőt, legtöbbünknek egynél több táblája van. A többiek, mondjuk úgy, hogy a tulajdonosi kör, nekik nem tudom a létszámát. Nagyságrendileg harmincan lehetnek.

ZSR: Kötelező a tagság?

BJ: Nem, nem lehet kötelezővé tenni. Legfeljebb egy-két szolgalmi jog van széljegyzeten, hogy át lehessen haladni a tulajdonán és ne lehessen körbekeríteni. Sajnos van olyan is már, aki nem tudja eladni a megtermelt szőlőjét még abban az árban sem, amibe kerül neki a tagdíj meg a permetezés, meg egyebek, ezért nem fizeti a tagdíjat, magyarán kilépett az egyesületből.

ZSR: A tulajdonosok akár úgy is dönthetnek, hogy kivágják a tőkéket?

BJ: Bármikor megtehetik, bejelentési kötelezettség van csak rá a hegybírónál. Tehát nem engedélyt kell kérni rá, csak utólag bejelenteni.

ZSR: És akkor onnantól kezdve az egy olyan szőlő, ahol nincsen szőlő?

BJ: Az egy földterület onnantól, amely szőlőnek van minősítve, szőlő nélkül. Magyarországon ma több mint kétszer annyi ilyen terület van, mint ahol ténylegesen szőlőt is talál az ember. Ez olyan 60-65 ezer hektárnyi szőlőtábla, de 130-140 ezer hektár is lehetne.

ZSR: Miért nem művelik ezeket a szőlőket?

BJ: Akik befektetési szándékkal vették, azok nyilván nem értenek hozzá és nem érdekli a bor sem őket. Ismerek olyan gazdát, akinek csemegeszőlő van a tábláján, de már le sem szedi a gyümölcsöt, mert ezeket értékesíteni sem lehet már; inkább a külföldi, olasz, spanyol fajták a divatosak. Az idősebbek már nem mindig bírják, és nem is éri meg nekik. Túlságosan vegyes az állomány, rengeteg fajta van, mert nem egységesen lett telepítve, mindenki azt telepített, amihez kedve volt. Ez nagyon akadályozza a művelést és azt, hogy gazdaságos legyen, hiszen fajtánként más a szőlő érési, permetezési ideje.

ZSR: Lenne az egyesületnek közös fajtaválasztásra, újratelepítésre való törekvése?

BJ: Nincs fedezet az újratelepítésre, de nincs összhang sem a gazdák között, a többségnek megfelel az az irány, ami zajlik. Újratelepítésre pénzt szerezni csak valamilyen támogatási rendszerben lenne lehetséges, ehhez azonban még inkább közösködni kellene, aminek nincs igazán támogatottsága.

ZSR: Tud az egyesületük valamilyen segítséget nyújtani azoknak, akik számára nehézséget jelent a művelés?

BJ: Szakmai segítséget tudunk nyújtani, szinte kizárólag. Ugyanis ami a legfontosabb lenne, a munkaerő, az teljesen hiányzik a környéken. Még drága pénzen, hozzá nem értőt sem lehet találni. Ha lenne munkaerő, akkor esetleg az egyesület létrehozhatna egy brigádot, de nincs. A szőlőben összesen talán három olyan ember mozog, aki napszámra fogható.

ZSR: Mi a véleménye a közösségi szőlőművelés alapú összefogásról?

BJ: Az, hogy családok hétvégén kijönnek a szőlőbe a jó levegőre és dolgozgatnak, az rendben van, egész komoly létszámú munkaerő jelenik meg ilyenkor, de a szőlőt a vegetációs időszakban folyamatosan művelni kell. Akkor is, amikor borús idő van és akkor is, mikor 50 fokos kánikula. Ezek olyan munkák – májustól a szüretig –, amelyek nem tudnak várni. Ha itt körülnézünk hétköznap, szinte senkit nem látunk a szőlőben. Ahhoz, hogy lefedjük a nem művelt területeket is, amely a művelt területnek majdnem a duplája, rengeteg ember kell. Tokaj-Hegyalján a helyi munkaerőnek úgy adják ki akár soronként a szőlőt művelésre, hogy a felvásárolási ár annak függvénye, hogy ki milyen minőségben tud termelni. Tehát érdekeltté teszik a föld művelőjét, hogy kimenjen kapálni és akkor csinálja meg a feladatot, amikor arra szükség van. Ez egy lehetőség.

ZSR: Milyen lehetőséget lát arra, hogy a szőlő ne váljon prédájává az ingatlanbefektetőknek, illetve az ide költözni vágyó, de a faluban más telket már nem találó, élelmes „présházépítőknek”?

BJ: Konzultáltunk már erről az önkormányzattal, és felmerültek már eszközök részükről, de én ezekkel nem vagyok teljesen tisztában. Emellett persze lehetőség – még ha nagyon tőkeigényes is –, hogy felvirágoztassuk, eladhatóvá tegyük az itteni borokat. Image-et kellene teremteni a pilisborosjenői-ürömi boroknak, hogy megjelenhessenek a jobb tékákban is, és jó árat lehessen értük kiharcolni. Ehhez egységes fajtára lenne szükség, hogy rendes, piaci mennyiségben tudjon megjelenni. Ez hatalmas beruházás lenne. Egyébként ez a mi 25-26 hektárunk máshol egy családi szőlő mérete, tíz ember meg tudná művelni borászattal együtt. Persze ez egész évre főállású munkát adna és tisztességes családi megélhetést biztosítana. Mert a területnek egyébként kiválóak a szőlészeti adottságai, jó a lejtése, jó a kitettsége, a talaj ugyan nem tökéletes, de van benne annyi kő, hogy beszélhetünk némi ásványosságról. Ezt már a rómaiak is tudták. Tehát lehetne itt nagyon jó bort készíteni, csak nincs meg a közakarat erre, egyelőre. Ha lenne rá állami támogatás, akkor talán meg lehetne próbálni összehozni egy TSZ-szerűséget. Komoly fejlesztésre lenne szükség, az újratelepítéssel kellene kezdeni. Ha nem is egyben mindent, de két-három menetben. Aztán megváltoztatni a művelési módot és rendes feldolgozó kapacitást teremteni. A 26 hektáron kellene keletkeznie nagyságrendileg 150 ezer palacknak, az már tétel, azzal már szóba lehet állni egy nagyobb forgalmazóval. Jelen állapotok között erről nem lehet álmodozni, mert ha az egyik gazdának van két demizson valamilyen minőségű bora, vagy a másiknak még akár 100 liter is belőle, azzal nem lehet megélni a piacon, nem lehet elérni, hogy ára legyen.

Ahhoz, hogy a szőlő megmaradjon, többeknek kellene vele foglalkoznia és szeretniük a bort is, ami lejön róla. Mert a legnagyobb baj az, hogy kihalófélben van ez a szakma.

> Ahhoz, hogy a szőlő megmaradjon, többeknek kellene vele foglalkoznia és szeretniük a bort is, ami lejön róla

Szigorúbb védelmet a szőlőnek!

Március elején Hirtling István kezdeményezett a 2097 Csoport Egyesületben egy ad hoc csoportot azzal a céllal, hogy beszéljük meg falunk jellegzetes település- és tájképe szigorúbb védelmének az ügyét. A résztvevők egy rövid, de intenzív megbeszélésen megfogalmazták az ezzel a témával kapcsolatban legfontosabbnak tartott kérdéseiket és összegyűjtötték a felmerülő feladatokat.

írta:
dr. Vass László
ujsag@2097.hu

A résztvevőket egyértelműen az aggodalom vezérelte, amit Pilisborosjenő természeti környezetéért, a falu hagyományos adottságainak megőrzéséért éreztek. A csodálatos pilisi zölderdős, dombos, szőlő-ültetvényes környezet, a zsákfalu jelleg, a falusi méretű és hangulatú beépítés, a falu belső természeti környezete olyan veszélyben lévő adottságok, amelyek Pilisborosjenő értékét és vonzerejét adják. Ha megváltozik a környezet, megváltozik az itteni élet, és elvesznek mindazok az értékek, amelyek miatt jó itt lakni, vagy amelyek miatt sokan szeretnének itt lakni. Érzékeljük azt az ellentmondást is, hogy a falu növekedése éppen azokat a kedvező környezeti feltételeket rombolhatja le, amelyek miatt az új lakók idejönnek.

A Hirtling István által kezdeményezett megbeszélés résztvevői: Antonovits Bence, Buzás István, Dr. Fiák István, Erdélyi Ferenc, Fazekas Balázs, Hirtling István, Lévay Ákos, Vass László

A természeti környezet védelmével kapcsolatban a falu külső és belső területein egyaránt sok teendő merülhet fel. A külső területeken jelentős a magántulajdon aránya, és a már folyamatban lévő ingatlanfejlesztések következtében a falu lakossága tovább növekszik, és épített környezete jelentősen változik. A Moderndorf példája intő példa arra, hogy már meg nem állítható építések miként hányhatnak fittyet a falusias arculat követelményeinek. Senki nem szeretne látni olyan „fejlesztéseket", amelyek a természetes környezetet visszafejlesztik és ellentétesek a falusi településképpel. Annak a határozott kimondására is szükség van, hogy további belterületbe vonásra, a mezőgazdasági területek csökkentésére nem kerül sor. A magántulajdonban lévő területeken aktív ellenőrzéssel el kell érni, hogy ott a szabályoknak megfelelő építési, átalakítási cselekmények történjenek.

> A falu ingatlanjainak értéke szoros összefüggést mutat a faluképpel, a falu természeti környezetének állapotával

A szőlőhegy panorámája 2021. júniusában a Bánya utca tetejéről fotó: Kádár Viktor

Több ilyen külső – de nem minden – magánterület Natura 2000 védelem alatt áll. Ezeken csak akkor áll fenn a gazdasági hasznosítás tilalma, ha a területen fokozottan védendő fajok élnek. Ennek ellenőrzése a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának a feladata. A Pilisi Parkerdő által kezelt területek szintén fontos részei a falu természeti környezetének, ezen a területen szintén a partneren múlik a természeti környezet állapota. Igen fontos a jó együttműködés a falu és a Pilisi Parkerdő között.

Látjuk, hogy a számunkra szimbolikusan is nagyon fontos szőlőkben óriási a nyomás, hogy ott lakóingatlanok létesüljenek. Ennek HÉSZ-beli és közműellátottsági akadályai vannak, de a szabályokat megszegők mégis elérhetik céljukat, ha nem találkoznak szankcióval, a közműveket pedig „baráti" szomszéd telekről vagy szigetszerű megoldásokkal biztosítani tudják. Át kell gondolnunk, hogy miként tudjuk megőrizni a szőlőket: egyrészt a szőlőművelési kötelezettséget hogyan lehet megkövetelni, másrészt a falu életébe és gazdaságába a mai körülmények között miként integrálhatjuk ezt a tradíciót, és hogyan tehetjük fenntarthatóvá a szőlőinket. Falunk életében jelentős hagyomány a szüret, a borversenyek, ezeket a szőlőtulajdonosokkal és a pártoló közönséggel együtt újra életre kell kelteni és segíteni kell mai, kreatív ötletekkel a szőlők fenntartását. Nagyon jó példája ennek a már elindult közös szőlőművelési kezdeményezés. Érdemben segíthetne tapasztalataival az etyeki hegybíró is, hiszen annak a borvidéknek vagyunk a része.

Településképi arculatunk formálása nem egyszerű feladat, mert a hatályos építési törvény nem követeli meg építési engedélyezési eljárás lefolytatását, de a településképi konzultációt igen. A legnehezebb eset, amikor az építési hatóság és az önkormányzat nem, vagy csak későn szembesül az építéssel, átalakítással. Ilyenkor már nehéz semmissé tenni az elkövetett hibákat. Amikor az építő még jó időben településképi konzultáción vesz részt, akkor a nem mindig egyértelmű HÉSZ szabályok adnak módot arra, hogy településképi szempontból kedvezőtlen eredmény szülessen. A településképi bizottság és a főépítész aktív, határozott szerepével biztosan javítani lehetne a jelenleg meglehetősen kaotikus helyzeten. Az Egyesület számára is érdemi feladat lehetne az aktív részvétel a településképi arculat formálásában, az arculati kézikönyv és az építési szabályok frissítésében. A járványidőszak korlátozásainak feloldásával lehetőség nyílik a településfejlesztési stratégia kidolgozásának felgyorsítására. Ennek részeként sor kerül a lakosság széleskörű bevonására, ami szintén komoly lehetőség az Egyesület számára.

A falu nem gazdag, költségvetése korlátos, adóbevétele már csökken és várhatóan tovább csökken (járvány miatti intézkedések, helyi iparűzési adó központi csökkentése, esetleg elvonása, gépjárműadó köz-

ponti beszedése). Ez nem biztosít érdemi mozgásteret arra, hogy az önkormányzat adásvétel vagy kisajátítás útján szerezze meg a falut övező, a települési arculat védelme szempontjából fontos, magántulajdonban lévő területeket, ingatlanokat. De látnunk kell, hogy a falu ingatlanjainak értéke (ide értve a magántulajdonban és önkormányzati tulajdonban álló ingatlanokat is) szoros összefüggést mutat a faluképpel, a falu természeti környezetének állapotával. Az elmúlt években tapasztalható ingatlanár-növekedést – a pandémia miatt az agglomeráció iránti keresletnövekedés árfelhajtó hatásán felül – más településekhez képest erősítette Pilisborosjenő kedvező fekvése, zsákfalu jellege, a környezet beépítetlensége, háborítatlansága, a jellemzően falusias faluképe. Minden, ami ezeket az adottságokat óvja, a falu ingatlanjainak értékét növeli. Ezzel szemben minden, ami ezeket az adottságokat veszélyeztetti, a falu ingatlanjainak értékét is csökkenti. A beszélgetések során elhangzott, hogy ezt a szempontot az önkormányzat részéről a falut övező ingatlanok sorsáról való gondolkodásban és a falu meglévő ingatlanvagyonának, illetve tágabb értelemben a falu valamennyi ingatlanának értékmegőrzése szempontjából figyelembe kell venni.

A munkacsoport hangsúlyozta, hogy a településképi arculat védelme és a településfejlesztési célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak a lakosság támogatásával szigorúbban kellene fellépni. Mivel az önkormányzatoktól sajnos számos fontos hatáskört elvontak, az önkormányzat alakítsa ki a „legjobb gyakorlatot" az építési hatósággal, más érintett szervezetekkel. A kapcsolat nyilván ma is „jó", de a jelek szerint a folyamatok nem elég gyorsak, nem elég hatásosak.

A településképi arculat megőrzésével kapcsolatos jó gyakorlatot követő magánfeleket érdemes lenne „jutalmazni". Például új építések és nagy felújítások éves versenye, nívódíj, környezetkultúráért aktívan tevő magánfelek elismerése stb. A jutalomnak azonban nem lehet módja adókedvezmény, vagy bizonyos kötelezettségekre vonatkozó mentesség. Ezen a területen az Egyesület is tudna támogatást nyújtani. Az önkormányzat fontolja meg egy szakosított akciócsoport felállítását a településképi bizottság és akár az Egyesület bevonásával. Ezzel párhuzamosan kommunikálja a hitvallását az ilyen ügyekben, mutassa be az igénybe vehető konzultációs csatornákat, kialakult jó gyakorlatot, a partneri viszony előnyeit.

Készül a HÉSZ-módosítás a tájképvédelmi szőlő megőrzésére

Önkormányzatunk addig is változtatási tilalmat rendelt el és telekvásárlással védősávot hozott létre a mezőgazdasági terület és a lakóingatlanok közé

A képviselő-testület egységes álláspontja, hogy szeretné megőrizni a tájképvédelmi szőlőt kevés, vagy lehetőség szerint nulla lakó célú ingatlannal. Tömöri Balázs, Pilisborosjenő polgármestere a Zsákfalvi Riporternek így nyilatkozott: „Sajnálatosnak látjuk a korábbi HÉSZ-módosítás hibáját (amellyel 2018-ban kikerült a 30 négyzetméteres beépíthetőségi korlátozás – a szerk.), amint ezt észleltük, elrendeltük a változtatási tilalmat. Ez volt mind a hét képviselő egyöntetű álláspontja. Mindenképpen olyan szabályozásra törekszünk, amely a tájképvédelmi szőlőt megőrzi és a lakó célú vásárlásokat megelőzi. Már így is elég közel vannak a szőlőhöz a lakóingatlanok, ezért is döntöttünk úgy az év elején, hogy a 0133/47-es számú ingatlan értékesítése folyamán élünk elővásárlási jogunkkal, a megvásárolt területtel védősávot képezve a lakóházak egy része és a mezőgazdasági terület közé. Korábban ugyanis számos bejelentés érkezett az önkormányzathoz a mezőgazdasági művelés zajhatásai, illetve a növényvédőszer-használat miatt. Azért is döntöttünk a zöld sáv megvásárlása mellett, hogy ezeket a káros hatásokat csökkentsük, és egyúttal gátoljuk a lakófunkció terjeszkedését a szőlő rovására. A tájképvédelmi szőlő megőrzése érdekében készül a HÉSZ (Helyi Építési Szabályzat – a szerk.) módosítása. A Völgyzugoly Műhely Területfejlesztő és Tervező Kft.-t kértük fel, hogy ennek pontos kidolgozásával legyen az önkormányzat segítségére."

Kádár Viktor

A sárgával jelölt terület a védősáv (forrás: Google Earth)

B52: „A világ egyik legjobb dzsesszfesztiválja”

írta:
Dózsa Gábor
ujsag@2097.hu

fotó: Kádár Viktor

„Here it comes again, drivin' me nuts, Can't control my feet or stop shakin' my butt”, énekelte anno sokak kedvence, a The B52's. A sipkás altszaxis zseni, akit ez alkalommal az est moderálására kértek fel a szervezők – hozsanna nékik, – első szavaival szintén nem zárta ki, hogy táncra perdül majd a lelkes közönség, volt is mozgolódás már az első fellépő műsora közben is. De ne szaladjunk ennyire előre!

Az esemény délelőttjén lázas közösségi sürgés-forgás az udvaron, raklapok állnak össze pultokká, fényfüzérré alakulnak a drótok, döngölődik a murva, felugranak a sátrak, fű kaszálódik, perec sül és bor megy a pincébe, zöldbe öltözik a színpad, lenyűgöző, ahogy seregnyi önkéntes teszi a dolgát, csak néha kér útbaigazítást valaki a minden lében muszáj kanál szervezőktől. A délután hármas kezdésre felkerülnek az utolsó reteszek és fogantyúk a királyi toalettekre – nem nevezhetjük másképp az öt nap önkéntes munkájának gyümölcseként pompázó, minden higiéniai és esztétikai elvárást messzemenően kielégítő budiegyüttest, különös tekintettel a praktikus piszoárra,

Balina Gyula fotó: Kádár Viktor

> A karanténhónapok után felszabadultan ölelgetik egymást barátok, szopogatnak békesört valaha volt ellenségek

– fiatal serfőzőink megnyitják a sörcsapokat, a közösségi rozéhoz szóda kerül a pultra és friss, ropogós sós perec a pékség konyháján sürgölődő tudósok kezei alól, elfoglalják helyüket a kapunál az első beléptető önkéntesek, akiknek ezúttal összetett a dolga: az ajánlott támogatói jegy felkínálásán kívül a védettséget igazoló okmányokat is ellenőrizniük kell az előírások értelmében, a fesztiválon való részvétel most oltottak és átesettek kiváltsága. Érkeznek az első vendégek.

Az iskola zenei polihisztora, virtuóz zongorista tanára nyitja a fellépők sorát, érdekfeszítő jazztörténeti előadását rövid inzertekkel színesítve játszik az első sorokban ülőknek és az asztaloknál fröccsöt-szörpöt-sört kortyolgató, egyre népesebb társaságnak. Ez a boogie woogie… ez meg a swing… tanulunk négyütödről és bluesról, és a lábak már járnak az asztal alatt, nem lehet ülve megmaradni… *„Spread your wild seed on fertile ground, Plug another feed to your crazy sound” (The B52's).*

Akkor járjunk egyet! A karanténhónapok után felszabadultan ölelgetik egymást barátok, szopogatnak békesört valaha volt ellenségek, letörölhetetlen derű kicsik és nagyok arcán. Profi fotós és kamerás ismerősök pásztázzák a pékség kertjét, a gyereksarokban karkötők sodródnak, agyagból gyúródnak a házikók, kistányérok és dínók, a legkisebbek

a papírszínházban dolgoznak. A sakktáblasoron egyelőre a tinédzser korosztály próbál szerencsét szimultánban a szerény, gyönyörű és gyönyörűnevű sakkbajnoknők ellen, feltehetően csekély sikerrel és annál nagyobb lelkesedéssel, később felnőttek is odamerészkednek a táblák környékére, felbátorodván az este előrehaladtával és a hangulat fokozódásával. Feltehetően ők is csekély sikerrel, de szóljon, aki nyert!

Ám vissza a színpadhoz, ahol progresszív jazzrockot játszik, átdolgozott bluesokat és főleg saját szerzeményeket ad elő az ismert és sikeres hármas formáció, a pörgős dobszólóknak és a dallamos szóló- és basszgitárbetéteknek már a legkisebbek sem tudnak ellenállni: boldog gyerekcsapat lejt örömtáncot a színpad mellett. A jazz klasszikus és a rock haladó mestereinek szelleme járja át a levegőt, az asztalok alatt a lábak járnak az ütemre, fogynak a sörök és a fröccsök, a pékség isteni croissant-jai és pogácsái, na meg a körtés-parmezános pizzaszeletek. *„Flashes in the sky, Exploding like a nebula" (The B52's).*

Néhány sörrel vagy kávéval később élő legendák, a legrangosabb világfesztiválok rendszeres vendégei lépnek színpadra, mesélnek arról, hogy hogyan inspirálják egymást, hogyan férnek meg két dudásként egy csárdában, hogyan zajlik a párbeszéd és a vita a szoprán- és az altszaxofon nagyjai között, majd nagybőgő és dobok kiváló kíséretében belefognak az örömzenélésbe.

Tóth Viktor házigazda és a B52 szervezői, Madaras Zoltán, Buzás István és Szücs András fotó: Kádár Viktor

A muzsikát, amit játszanak, szándékaik szerint a felsőbb erők szolgálatába kívánják helyezni, szabad emberként, és ez alól az életérzés alól az egyszeri zenehallgató sem képes kivonni magát. Igaz, nem is áll szándékában. Varázslatos dallamaik bűvköre mágnesként vonzza magához a boldog fesztiválozót, és a jam session a csúcsára hág falunk kedvenc énekesnőjének „Volt egy csók, volt egy pók"-ozásakor és színpadi táncával... *„Your brain is an ever changing kaleidoscope of moods and colours" (The B52's).*

Tomor Barnabásék fotó: Kádár Viktor

Köszönjük nektek, szervezők, zenészek, résztvevők, önkéntesek ezt a felejthetetlen zenei csemegét, a sipkás műsorvezető őszintének tetsző szavaival élve: „a világ egyik legjobb dzsesszfesztiválját"!

A bal oldali nagy képen a Borbély Műhely látható Németh Jucival és Juhász Gáborral kiegészülve.

A Borbély Műhely Dresch Mihállyal fotó: Kádár Viktor

ÓBUDÁNTÚL INGATLANIRODA
INGATLANKÖZVETÍTÉS
2097 PILISBOROSJENŐ, TEMPLOM ÚT 2.
(SZÁM ALATTI 150 ÉVES KŐHÁZBAN)
+36-30-696-66-96
WWW.PILISBOROSJENOI.HU
WWW.UROMI.HU WWW.OBUDANTUL.HU

Horkol? Van megoldás
NightLase® lézeres horkolásgátló terápia
Műtét nélkül, gyorsan, fájdalommentesen szünteti meg a horkolást, 3x30 perces kezelés
horkolasgatlas-centrum.hu
Istenhegyi Magánklinika Horkolásgátlás Centrum
Bejelentkezés: +36 30 480 2455

GABALA
PILATES & JÓGA STÚDIÓ
ingyen alkalom
KUPON
Újra nyitás után várunk szeretettel egy ingyenes csoportos órára ezzel a kuponnal!
Falubéli pilates oktató, Gabala Bogi
Tel.: 06 70 391 9820
www.gabala-egeszseg.hu
1037 Budapest, Bécsi út 314/C
(egy fő egy kupont használhat fel)

„Akinek nincs otthon egy jó garázsa, az nem lehet jó ortopéd sebész”

Három éve költözött a faluba Dr. Andrónyi Kristóf a családjával

Évek óta követem, hogyan épül, szépül a házuk, alakul a kertjük. A szemünk előtt történt mindez, Pilisborosjenő egy frekventált pontján. A helyiek eleinte kicsit aggódva figyelték az építkezést, hogy mi is lesz Kincses Júlia néni madárbarát kertjéből, de aztán mindenki megnyugodott, hiszen egy szép ház került a telekre. A csodálatos hársfa, ami a Rózsa utcán felfelé caplatókat fogadja, most már egy négygyermekes családnak ad árnyékot. Az Andrónyi család otthonra talált itt, és a madarak is visszataláltak a kertjükbe.

írta:
Demény Rózsa
ujsag@2097.hu

Gyerekzsivaj, pezsgő élet fogadja azt, aki hozzájuk érkezik. „Ritka az olyan nap – meséli az ortopéd-traumatológus Kristóf –, hogy hazajövök a kórházból, és csak a négy saját gyermekem van itthon. Állandó a jövés-menés, a vendégeskedés. Ezt a nyitottságot a feleségem, Bori hozta otthonról, zsámbéki családjától. Ők is négyen voltak testvérek, és emlékszem, amikor megismertem, nagyon tetszett a lazaságuk, náluk mindig vendégeskedett valaki. Egyszer például beugrott egy barát egy délután, aztán ott maradt egy hétig.”

Kristóf soproni, ő is nagycsaládból származik, így egyértelmű volt, hogy sok gyermeket szerettek volna. Aztán öt év alatt született is négy. Borinak nem volt könnyű ez az időszak, kezdő orvos férj, aki sokat ügyel, négy kisgyermek, kimerítő éjszakák, és akkor jött az építkezés. De most már megnyugodtak, igazi otthonuk lett a ház, és már a legkisebb gyermek is óvodás.

Küzdelmes építkezés van mögöttük, sok csalódással, Kristóf szinte egyedül fejezte be a házat. Youtube videókból tanult meg egy csomó dolgot, belerázódott az építőiparba. Három évvel ezelőtt, augusztus 31-én költöztek Pilisborosjenőre, ovit, iskolát kezdtek a gyerekek másnap, a ház meg csak félig volt készen. Nem volt fürdőszoba, aznap délután lett csak víz, amit egy slaggal vezetett be Kristóf a kertből a házba, és novemberben érkezett meg a gázszerelő. „A kert egy hatalmas sárkupac volt – emlékezik vissza Bori. – Pallókat raktunk le, hogy tudjunk közlekedni, rengeteget estünk-keltünk.”

Nehéz időszak volt, de a szomszédoktól mindig kaptak egy-egy kedves, bátorító szót. Nagy szeretettel fogadták őket, volt, aki egy tányér süteménnyel jött át ismerkedni. A telek elhelyezkedésének

> Gyerekkori élmények jöttek vissza, ahogy az emberek közvetlenségét megtapasztaltuk

köszönhetően tizenkét szomszédjuk van, de ők örülnek ennek a nyitottságnak. Annyira jól érzik magukat, hogy Borinak eszébe sem jut a város, nem is tudja, mikor járt Budapesten utoljára, élvezik, hogy a természetközelség a hétköznapok része lett, és hogy autó nélkül indulhatnak el kirándulni. A gyerekek is igénylik a sok sétát, ismerik a hegy minden zegzugát. Élvezik, hogy mehetnek gyalog is iskolába. „A múltkor például Bálint gyalog ment – meséli Bori. – Elesett, és az első apukát leszólította, hogy nagyon fáj a térde. 8.05-kor bekopogott hozzánk az apuka, hogy hoztam a fiadat, mert csupa seb a lába. Jó tudni, hogy biztonságos ez a település."

Pilisborosjenőre véletlenül kerültek, Üröm ön már majdnem szerződést kötöttek egy telekre, amikor meghiúsult az üzlet, így tovább keresgéltek a szomszédos zsákfaluban. Éppen szerencsés időszakban, akkor még volt bőven kínálat. „Gyerekkori élmények jöttek vissza, ahogy az emberek közvetlenségét megtapasztaltuk – mondja Kristóf. – Köszöntek az utcán, ezzel a szokással már Zsámbékon sem találkoztunk. Pilisborosjenő szerelem volt első látásra." A telekválasztásnál az egyik fontos szempont volt, hogy orvosként fél óra alatt beérjen a munkahelyére, az Uzsoki Kórházba, igaz, sokszor biciklivel jár. Kisfiával is ez a közös hobbijuk, az erdőt gyakran kétkeréken járják, a Kevély-nyeregbe is feltekernek. Örömmel vettek részt a Pékség udvarán a bringaszerelő napon, és minden közösségépítő rendezvénynek örülnek. A közösségi szőlőművelésben is benne vannak.

Négy gyerek öt év alatt – dackorszakok sorban

Bori és Kristóf a Sziget fesztiválon találkoztak, és két nap múlva házasságot kötöttek arra az egy hétre, amíg a buli tartott. A valós házasságkötéssel aztán pár évet még vártak, Bori akkor Debrecenben tanult a bölcsészkaron, Kristóf hatodéves volt Budapesten az orvosi egyetemen. 2011-ben aztán összeházasodtak, egy évre rá született Julcsi, aki most harmadikos a falusi iskolában, Bálint elsős, Blanka idén megy majd elsőbe, Verus pedig a kiscsoportot járja ki. A gyerekek születése előtt motorral bejárták Európát. Két hétig vadkempingeztek Korzikán, és sok kalandban volt részük. Magyarország kicsi, eldugott falvait is szeretik, de már arra is készülnek, hogy végre repülőgépre szálljon az egész család, vagy telente újra menjenek síelni hatosban.

Youtube videókból építkezni

„Akinek nincs otthon egy jó garázsa, az nem lehet jó ortopéd sebész" – mondta Kristóf egyik főnöke. Kristóf szerint ez logikus, mert aki nem barkácsol, bütykül otthon, az a csontokkal sem fog jól dolgozni. Kristófnak elég jó garázsa van, sőt a házépítés minden folyamatát jól átlátta. Alapos tapasztalatra tett szert az építkezés során. Közben magánrendelést is nyitott az Egészségházban. Folytathatta volna a praxist a fővárosban is, de úgy érzi, hogy ő is tud adni a faluközösségnek valamit azzal, ha elérhető közelségben van egy ortopéd orvos. Azért választotta ezt a szakterületet, mert tulajdonképpen egészséges emberekkel foglalkozik, akiknek sokszor csak átmenetileg van mozgásszervi problémájuk.

A család két helyen élt eddig. A VIII. kerületben kezdték közös életüket, oda született a két nagyobbik gyermek, aztán a XVI. kerületbe költöztek, oda érkezett meg a két kisebbik. Ez a végleges, harmadik otthon, kérdés, hogy folytatódik-e a jó szokás: új ház, új gyermek?

> 8.05-kor bekopogott hozzánk az apuka, hogy hoztam a fiadat, mert csupa seb a lába. Jó tudni, hogy biztonságos ez a település.

„A Mózer-árok többé már nem kuka”

Beszámoló a 2097 Csoport Egyesület eddigi legnagyobb szemétszedési akciójáról

Idén márciusban a 2097 Csoport Egyesület 2,1 millió forintot nyert a „Tisztítsuk meg az országot!” című pályázat keretében. Az egyesületi tagok és számtalan önkéntes összefogásának köszönhetően három helyszín lélegezhetett fel a sok éve összegyűlt szemét alól.

készítette:
Kádár Viktor és
Viszkocsil Veronika

ZSR: Milyen szempontok alapján választottátok ki a megtisztításra kerülő helyszíneket?

Lévay Ákos: Az első helyszín a Téglagyári út volt Malomdűlőn, ami mindig nagyon szemetes, a helyiek viszont lelkesen takarítják, ezért őket mindenképpen támogatni szerettük volna. A Lucfenyő téren álló ház régóta szálka volt a környéken lakók szemében. Az elhagyatott épület kitakarítása kisebb feladat volt, de úgy éreztük, hogy ezzel segítünk a helyi közösségnek, illetve levesszük ennek terhét az önkormányzat válláról. Harmadik helyszínként felmerült a patak partja, amelynek állapota sokunk számára jelent fájó pontot. Mivel azonban a pályázat eredeti elszámolási határideje március vége volt, ezt el kellett vetnünk, hiszen a téli hidegben nem kérhettük az önkénteseket arra, hogy a vízben gázoljanak. Így végül a vízfolyás egy felsőbb szakasza, a Mózer-árok mellett döntöttünk.

Antonovits Bence: Az önkormányzat egy ideje már dolgozik azon, hogy a legkritikusabb szemétlerakó helyeken, így a Téglagyári úton is, kamerarendszert telepítsen az illegális hulladéklerakás megelőzése végett. A beszélgetésünk előtt nem sokkal készült el az erre vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány, mivel a kivitelezés nagyon bonyolult, lévén a területen nincs internet, gyenge a térerő, sőt áram sincs mindenütt. Az önkormányzat a Mózer-árokkal is foglalkozik már egy ideje, hiszen Pilisborosjenő vízügyi rendezésében nagyon fontos szerepet tölthetne be, viszont a megtisztítása nagy kiadást igényelt volna, hiszen az a hely egy szemétbánya. Dukay Igor természetvédelmi szakértő elkészítette a terület természeti értéktárát, és Richter Flóra tájépítész is foglalkozott már tanulmányában az árok újranyitásának kérdésével.

ZSR: Mennyire volt nyitott a lakosság, hogy önkéntesként mellétek álljon a munkában?

LÁ: A Téglagyári úton volt a legnagyobb az Egyesülettől független civil aktivitás. A Mózer-árok megtisztításában is sokan részt vettek. A Lucfenyő tér nem igényelt bevonást, a rendbetételére elegendő volt egy délután és egy háromfős csapat. Megszüntettük az épületbe való bejárást, a jegyző pedig vizsgálja a terület kisajátításának lehetőségét, hiszen az jelenleg magántulajdonban van, bár illegálisan épült, önkormányzati területre. Ha a tulajdonviszonyokat sikerül tisztázni, a faluvezetés pályázatot tervez kiírni a hasznosítására.

ZSR: A lakossági visszajelzések alapján mennyire tűnt jónak a helyszínválasztás?

LÁ: A Téglagyári útról pozitív visszajelzések érkeztek. A Lucfenyő téri ház takarítása közben az arra járók örömüket fejezték ki. A Mózer-árok megtisztításának fogadtatása azonban kettős.

AB.: A Mózer-árok esetében leginkább attól tartanak a lakosok, hogy ha kitakarítjuk, akkor több turista fog arra járni. Ez szerencsére félreértésen alapszik. Sem az Egyesület, sem az Önkormányzat nem tervez turistacsalogatót csinálni a Mózer Árokban. A pályázat keretében most csak az árok – amely a játszótértől

Lévay Ákos

egészen a Szent Donát utcáig fut fel – körülbelül egyharmad része, a legalsó 130 méter tisztult meg. A közeljövőben még folytatódik a kézi szemétszedés és partfalmegfogó növényzet telepítésére is sor kerül. Az önkormányzat most készül pályázatot beadni Pilisborosjenő kék infrastruktúrájának, azaz a vízelvezetési rendszernek a fejlesztésére, amibe szeretnénk a Mózer-árkot is megfelelő súllyal integrálni. Ide lehetne ugyanis kormányozni a hegyről lezúduló víz egy részét, amely most nagyon kevés ponton jön le a völgybe, és ez nagy esőzések alkalmával jelentős gondokat okoz. Az önkormányzat a terület végleges jövőjéről a helyiek bevonásával szeretne dönteni. Bár az árok egy valamivel fentebbi szakaszán egy kis területet az ott lakók szépen kialakítottak, szomorúan tapasztaltuk, hogy máshol a takarítás közel 3 hónapja alatt is többször hordtak szemetet az árokba, még az átadást megelőző héten is történt ilyen eset. Az első feladatunk tehát az, hogy megértessük valamennyi ott lakóval, hogy a Mózer-árok többé már nem kuka.

Antonovits Bence fotók: Kádár Viktor

ZSR: Sikerült a szemétszedési projekt költségeit 100%-ban fedezni a pályázati pénzből?

LÁ: Igen, az Egyesület részéről nem igényelt önrészt a projekt, kizárólag a befektetett munkát. A pályázatot mi írtuk az adminisztratív projektmenedzserrel, Gedeon Tímeával. A koordinátori szerepet Malomdűlőn Kiss Ildikó, a Mózer-árok esetében Antonovits Bence, a Lucfenyő téren én töltöttem be. Az elnyert összeget csak a szemétszedés költségeire fordíthattuk. Azbeszt tartalmú építési anyagok elszállítására is lehetett költeni, ami jól jött, mert találtunk ilyet is a növényzet alatt. Kifizettük a konténereket és eszközöket is vásároltunk, kesztyűt, ásót, zsákokat stb. A pályázati kiírásban az szerepelt, hogy ez az I. ütem. Várjuk tehát a II. ütemet, hiszen sok teendő van még a Mózer-árokban és a patakparton is.

AB: A településtisztító és -szépítő munkák a pályázaton kívül is zajlanak, június első hétvégéjén a Tücsök utcát hulladékmentesítették a helyi lakosok, önszerveződő módon, amelyhez az önkormányzat biztosította a konténereket. A faluvezetés sok pénzt és figyelmet fordít az illegális szemétlerakók felszámolására és az újabbak képződésének megelőzésére. Nagy segítség számunkra, hogy az Egyesület által nyert pályázati pénzből is jutott most erre.

Újraszerveződik a helyi NOE csoport

írta:
Antal Vera
ujsag@2097.hu

Tervekben, programokban és támogatásokban sem lesz hiány

Hogy milyen nagycsaládosnak lenni? Azt hiszem kicsiny falunkban sokan el tudják mondani, de ha esetleg az Olvasó nem nagycsaládos, akkor nagy a valószínűsége, hogy a mellette, vagy a kettővel mellette lévő szomszéd az.

Legalábbis nálunk ez a helyzet, csak az utcánkban 4 nagycsaládosról biztosan tudok, és eléggé rövid az utcánk. Hogy milyenek is vagyunk nagycsaládosként? Zajosak, hangosak, nekünk, szülőknek nincs egy perc nyugalmunk sem, mert mindig el kell intézni valamit, valahova menni kell, de el nem cserélnénk semmi pénzért, még akkor sem, ha elfáradunk, vagy ha arra vágyunk időnként, hogy csak egy negyed órát legyen csend. Hisz nagycsaládban élni jó!

Ezt az életérzést szeretné megosztani tagjai között a Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE), amely Pilisborosjenőn helyi csoportként több évtizede működik. A „nagy" NOE nagyon sok segítséget próbál adni tagjainak, még ha ez nem is minden helyzetben könnyű. Az állandó kedvezményeken (www.noe.hu/kedvezmenyek) kívül az egyesület időszakos kedvezményekkel is megörvendezteti tagjait. A tavalyi évben több falubeli tagunk számára is sikerült könyv-, vitamin-, mosó- és tisztítószer-csomagot eljuttatni. Sőt, karácsony tájékán egy magánszemély felajánlásából sikerült gyökeres fenyőfával is megörvendeztetni tagjainkat.

Nemrégiben vezetőváltás történt, én, Antal Vera vettem át Medvecki Rékától a helyi NOE vezetését. Ezúton itt is szeretnék köszönetet mondani az előző vezetőink áldozatos munkájáért, név szerint Csányi Mártának és Lökkös Krisztinának.

Hatalmas energiákkal vetettem bele magam a NOE újraszervezésébe az idei évben. Nagyon sok megvalósításra váró ötlettel készülök az új és meglévő tagjainknak. Létrehoztam egy közös levelező listát, illetve készülőben van egy zárt Facebook csoport, egyelőre csak a tagjainknak, ahol minden aktuális információ megtalálható lesz a NOE életével kapcsolatban.

Az idei évben részt vettünk az áprilisi Angyali Csomagküldő Szolgálat elnevezésű programban, ahol egy másik NOE tagnak tudtunk segíteni pl. tartós élelmiszerrel. Ez a program minden évben kétszer kerül megrendezésre. Úgy tudom, hogy a falunkból több magánszemély is részt vett ebben a NOE által szervezett programban. Ezúton is hálásan köszönöm mindenki segítségét!

A tavalyi évhez hasonlóan már év elején is kaptak tagjaink egy kisebb vitamincsomagot, folyóiratokat és egy Kajla könyvet. A csoport életében sok minden még kialakulóban van, szeretnénk a saját egyéni elképzeléseinkre formálni, számos ötlet merül fel folyamatosan.

Három év kihagyás után az idei évben megrendezésre kerül a X. Nagycsaládos Konferencia Keszthelyen, ehhez számos pályázat, program fog kapcsolódni. A rendezvény mottója: „A fenntarthatóság bölcsője a család". Az ilyen nagycsaládos rendezvények nagyon jó hangulatban szoktak telni, kiváló programokkal. Mi is több ilyen rendezvényen voltunk, a legjobb ilyen, az ún. Babaköszöntő volt, amelyet kicsi lányunk érkezésekor rendeztek meg. Helyileg a Hajógyári-szigeten volt, mondanám (pontosabban írnám), hogy egy gyönyörű napsütéses napon, de nem, egy borús, esős napon. A rendezvényen mind a kisebb, mind a nagyobb korosztály megtalálta a neki való játékokat, sőt csak természetes (fából, lenvászonból készült) játékok voltak. Volt közös éneklés is egy csodás zenekar kíséretében, illetve név szerint megköszöntötték az abban az évben született babákat. A hely remek volt, isteni finom ételekkel, az én válogatós kisfiam kb. háromszor evett a rétesből és nem is kis adagokat. Az eseményt az idei évben is megrendezik a tavalyi évben született babáknak – várhatóan szeptemberben –, de még szervezés alatt van.

Ezeken kívül előkészítés alatt van egy vízitábor és egy Őszi Találkozó is, amelyen remélem több helyi NOE-tagunk is részt tud venni.

Ha szeretne valaki a családjával a NOE-hoz csatlakozni, akkor várom levelét az alábbi e-mail címre: veronyka86@gmail.com. Arra is van lehetőség, hogy a tag-családokat támogassák a helyi cégek, szervezetek, ebben az esetben is a fenti e-mail címen várom a megkereséseket, amit a tagok nevében előre is köszönök!

A solymári szomszédvár

A pilisborosjenői és a solymári vár között van különbség és van hasonlóság. Különbség például, hogy a solymárinál van mosdó és (jelképes) belépődíj is, arról nem beszélve, hogy történeti múltja van, nem csak filmtörténeti. Ugyanakkor közös bennük, hogy mindkét várnál fontos szerepet játszik az illúzió.

> A Pilisi-medence egyetlen igazi vára, amiből maradt is valami hírmondónak

A solymári Mátyás-domb, avagy Schlossberg nem túl magas, de meredek oldalú kiemelkedésén épült erődítmény a Pilisi-medence egyetlen igazi vára, amiből maradt is valami hírmondónak. Budához vagy Visegrádhoz képest mindig is szerény létesítménynek számított, de ezekhez való közelsége miatt megvolt a maga vonzereje. A XIV. században a Lackfi család építette itt fel az első komolyabb kőépületeket, aztán a vár más nagynevű családok és uralkodók kezén is átment, míg a török megszállás nyomán rommá nem vált. A maradványokat a XVIII. századi betelepülők hordták el építkezéseikhez, aztán csak a XX. században akadtak olyanok, akik a vár megmaradt részeit keresgélni kezdték a legelőnek használt magaslaton. Emlékszem, amikor 1989 nyarán itt jártam, néhány térdig érő faltöredéknél többet nem láttam. Végül az ezredforduló után megkezdődött a feltárás, majd egy komolyabb újjáépítés, aminek eredményeként igazi hiánypótló látványosság született – legalábbis, ami a környékünket illeti.

Igaz ugyan, hogy a falak részleteit hozott anyagból rekonstruálták, és az eredeti helyén felállított várkapu, illetve az öregtorony alapjaira felhúzott kilátó is csupán emlékeztet az elveszett eredetire, de amit találunk, így is élményszámba megy. A torony tetejéről nemcsak a helyszínre látunk rá, de a környező tájra körbe is pazar a panoráma. A felhúzott faldarabok pedig jól érzékeltetik a hely arányait. Érdekes például látni, hogy egy ilyen kisebbfajta vár palotaépülete nem feltétlenül volt nagyobb egy mai családi háznál. A minitárlaton korabeli ablaknyílások és lőrés másolatai láthatók.

írta és fotózta:
Nevelős Zoltán
ujsag@2097.hu

A vártól tovább haladva a Paprikás-patak mentén, juthatunk el az Alsó-Jegenye-völgybe, amely elképesztően népszerű kirándulóhely, van benne népünnepélyeknek helyet adó tisztás, ötméteres vízesés és egy még picit csordogáló, Rózsikáról nevezett forrás is. A vízfolyást mezítlábas pataknak is hívja a köznyelv, mivel a vár felőli végénél, nagyobb esőzések után a víz kilép szokásos medréből. Az általa ilyenkor elárasztott sétányt azonban cseppet sem iszaposítja el, nyári melegben szandálban vagy akár mezítláb benne sétálva kellemesen hűsítő élményt ad. A patak medre és partja szinte végig átlagon felül gondozott, tiszta és hozzáférhető. Gyerkőcöknek ezért kiváló „patakozás" élményt tud biztosítani, akár órákon át, legyen szó gallyúsztatásról, gátépítésről, felette egyensúlyozásról vagy csak egyszerű pancsolásról.

Ha Pilisborosjenőről gyalog járnánk meg a solymári várat oda-vissza, az mintegy 13 kilométeres kör lehetne úgy, hogy például odafelé a Házi-réti-tó felé megyünk, és a kék Mária-út jelzését követve érintjük a solymári vasútállomást; visszafelé pedig a várat kerülő turistautakon indulunk tovább, majd azokat elhagyva, a bányatavat megkerülve, mezőgazdasági földutakon érjük el a Bécsi úti településrészt, ahonnan a Köves-bércen keresztül érhetünk vissza a faluba. A kirándulás térképe megtalálható a Nem csak Kevély Körüli Kihívások útvonalai közt az interneten:

www.kevelykor.hu

Szabadgyök és antioxidáns

A szőlő egészségre gyakorolt hatása

Az OPC (oligomer proantocianid) az egyik leghatásosabb szabadgyök megkötő, megszüntet bizonyos kóros láncreakciókat az emberi szervezetben, és ezzel megakadályozza a sejtek és szövetek károsodását. A szőlőmag az OPC leggazdagabb forrása a Föld összes növénye közül.

írta:
Kiss Györgyi
ujsag@2097.hu

Manapság az egészségről szóló cikkek tele vannak olyan kémiai anyagokat, folyamatokat megjelölő idegen szavakkal, vagy idegennek ható kifejezésekkel, amelyeket, gyakoriságuk miatt, kezdünk ismerősnek vélni, de gyakran nem értünk egészen. Mai cikkemben egy jelentős részt szeretnék szánni egy ilyen fogalom tisztázására.

A szabadgyökök, hívják őket a szervezet bajkeverőinek is, olyan nagy reakcióképességű, nem stabil szerkezetek, amelyek képesek a szervezet bármely szövetében kárt tenni. Rövid életüket arra használják, hogy elektronszerzés céljából kapcsolatba lépjenek más vegyületekkel, a célmolekula struktúrájában és funkciójában kárt okoznak, amely jelentős élettani következményekkel járhat. Hozzá kell tennem, hogy az anyagcsere folyamatnak nem mindig pusztán káros melléktermékei a szabad gyökök. Fontos szerepük van a szervezet önfenntartó folyamataiban, feladatuk például a szervezetbe bejutó kórokozók elpusztítása, vagy a véralvadási folyamat szabályozása. És mint mindig, ebben a folyamatban is a legfontosabb az egyensúly fenntartása, ami a jelenlegi környezeti tényezők, életmód, táplálkozási szokások mellett nem könnyű. Optimális esetben a szervezet védelmi rendszere képes ezt az egyensúlyt fenntartani, egyéb esetekben, hogy a szabad gyökök ne fenyegessék szervezetünk ép sejtjeit, segítő táplálékokat kell igénybe vennünk.

A szőlő egy olyan komplett rendszer, mely bioaktív anyagai, magas antioxidás-tartalmú vegyületei révén az egész esztendőben képes a szervezetünk egészséges működését támogatni.

Nagyon fontos, hogy amikor a növény gyógyhatását szeretnénk kiaknázni, figyeljünk arra, hogy vegyszermentes egyedekből nyerjük a készítményt.

Már tavasszal, az éledő tőkékről begyűjthetjük adományait, és igazán különleges ételt készíthetünk belőle.

Zöld szőlőfürt krém

Alapanyag: friss hajtások, levelek, kacsok, a szőlőfürt bimbók, melyet kis szőlőmagolajjal összeturmixolunk, szőlőmag vagy szőlőhéj őrleménnyel dúsítunk, különböző sajtokkal gazdagíthatunk. Ízesíteni zöldségzölddel, hagymával, bazsalikommal, fokhagymával lehet. Pirítós kenyéren reggeliként, tésztaételeken pedig pestóként használhatjuk.

A növény további felhasználhatósága, és annak jótékony hatásai:

A receptben szereplő szőlőmag-őrlemény alkalmas a vérnyomás kiegyensúlyozásra, megerősíti az érfalakat. Hatékonyan használható ízületi gyulladás és visszértágulat esetén is.

Szőlőmag olaj: fenntartja az egyensúlyi koleszterinszintet, kiváló kozmetikai hatása révén csökkenti a bőr öregedését, elsimítja a ráncokat, fejbőrbe dörzsölve revitalizálja a hajhagymákat. Az agy és idegrendszer működését támogatja.

Szőlőhéj por: gazdag ásványi anyagokban, különösen szelénben és káliumban. Diabeteszes betegek diétáját támogatja.

Ajánlják a szőlőt kúraszerűen is, amikor néhány napig 3-4 étkezésre is szőlőt fogyasztanak, 1-2 kg-ot a nap folyamán. Ez a vesékre, a bélrendszerre és a bőrre is jótékony hatású.

Összegzésképpen, a gyümölcsben lévő flavonoidok (az antioxidánsok egy fajtája) csökkentik a hajszálerek törékenységét és áteresztőképességét, erősítik az immunrendszert, gyulladáscsökkentők, gátolják a daganatok növekedését, kedvező hatással bírnak a szívre és az érrendszerre, májvédő, illetve vírus- és baktérium-ellenes hatásúak.

foto: Kádár Viktor

Ernyővel a Kevélyről

Mikor repülnek itt siklóernyősök? Miért jó hely a Nagy-Kevély?

írta:
Forgó Szilárd
ujsag@2097.hu

Siklóernyősöket gyakran látunk a Kevély felett. Vérmérséklete szerint ki jobban irigyli, ki jobban félti őket. Szerzőnk, Forgó Szilárd is űzi ezt a sportot. Írásával igyekszik helyenként megerősíteni, másutt megcáfolni a hiedelmeket.

Sokszor gyönyörködünk a Kevélyen repkedő siklóernyőkben. Csend, szabadság, természetközelség. Fantasztikus érzés ott repülni. A siklóernyőzés alapvetően biztonságos sport, ugyanakkor időnként érkeznek hírek egy-egy balesetről. Persze balesetből az egy is sok, de ha az évi sok száz repült órához mérjük, akkor a szám nem kiugró. Ritka az, hogy a levegőben valami „történik", a balesetek döntő többsége a pilóták által elkövetett hibákból adódik. Szó sincsen arról, hogy startolás után már minden csak az időjáráson múlna, és a pilóta ki lenne szolgáltatva a körülményeknek.

Mint a repülős sportokban általában, a legkritikusabb rész itt is a start és a leszállás. Az ilyenkor elkövetett hibáknak azonnali következménye van. Ha nagy magasságban történik valami, akkor rendszerint bőven van idő korrigálni vagy mentőernyőt dobni. Talajközelben erre nincs idő. Sajnálatos módon azonban a biztonságérzet és a bátorság a talajhoz közeledve egyre nő, vagyis itt nagyobb a késztetés egy élesebb kanyarra vagy egy látványos manőverre.

A Kevély falu felé néző oldala délnyugati fekvésű. Ha a szél délnyugatról „ráfúj" a hegyre, akkor ott a hegyoldal előtt az addig vízszintes áramlás irányt változtat és igyekszik átbukni a hegyen. Emiatt a hegyoldalban emelőtér alakul ki, és így a gerinc előtti részen a levegő felfelé áramlik. Amíg a szélerősség megfelelő, addig ebben a zónában szinte nem is nagyon lehet süllyedni. Ez azt jelenti, hogy nem szükséges nagy tapasztalat ahhoz, hogy valaki órákat töltsön a levegőben.

Erre a hatásra még ráerősít az, hogy a napsütés napközben felmelegíti a hegyoldalt. A hegyoldalon felmelegedő levegő szintén felfelé száll. Ilyenkor alakul ki a – siklóernyős körökben – „esti gyogyi"-nak nevezett jelenség. Ilyenkor a levegő teljesen turbulencia mentes, nagyon sima, nincs egy rántás se, a kupola meg se rezdül. Ilyenkor különösen nyugodt a levegő.

> Bár a levegő gyakran zsúfoltnak tűnik, aki repül, az látja, hogy óriási a hely, nincs ütközésveszély, különösen, ha mindenki betartja az elsőbbségi szabályokat.

Bár a levegő gyakran zsúfoltnak tűnik, aki repül, az látja, hogy óriási a hely, nincs ütközésveszély, különösen, ha mindenki betartja az elsőbbségi szabályokat.

A Nagy-Kevély starthelyről tudni kell, hogy nem tartozik a könnyű starthelyek közé. Túlságosan kicsi, a vége hirtelen leszakad, így nincs hely arra, hogy a pilóta korrigálni tudja az esetleges rossz startot. Az optimális siklóernyő starthelyek a nagy alpesi legelők lennének.

Fontos, hogy a Kevély felett (és általában Budapest körül mindenhol) légifolyosó található. Ez azt jelenti, hogy 900 méteren már repülőgépek jöhetnek. Siklóernyővel maximum 750 méterig szabad itt emelkedni. Ez a fő akadálya annak, hogy a Kevély alkalmas legyen távrepülésre. Kevesen tudják, hogy siklóernyővel óriási távokat lehet repülni abban az esetben, ha nincs légifolyosó. Ekkor engedélyezett a nagyobb magasságban történő repülés. Siklóernyővel az elérhető magasság jellemzően a felhőalap magassága, ami 1500-2500 métert jelent. Így válik lehetővé jó napokon az akár 200 km hosszú távok megrepülése. Volt rá példa, hogy Vértesszőlősről repülve a pilóták Ártándon szálltak le, vagy éppen Pécs mellől repültek Esztergomig.

A repülős sportok jellemzően akkor kapnak nyilvánosságot, ha baleset történik. Nem látszanak a felsétálások a starthelyre a 20 kg-os zsákkal, a rekordok, a 200 km-es és akár 6-7 órán keresztül tartó repülések. Nem látszanak a Balaton-átrepülések, vagy az se, ahogyan sasokkal együtt repülünk a Mecsek felett. Nem látszik, amikor 5-6 m/s sebességgel emelkedünk a termikekben, és a leszállások sem a semmi közepén lévő kis falvakban. Pont azok a dolgok, amiért ezt a sportot űzzük.

Olvassa be a kódot okostelefonjával és nézzen szét egy siklóernyős szemével odafentről!

Impresszum **ISSN 2676-8577**

Kiadó: 2097 Csoport Egyesület
Székhelye: 2097 Pilisborosjenő, Fő út 91.
Kiadásért felelős: Wittmann Imre
Lapszerkesztők: Kádár Viktor, Viszkocsil Veronika
Rovatvezetők: Gedeon Tímea, Lévay Ákos
Tördelés, címlap montázs: Kádár Viktor
Terjesztési koordinátor: Marton Ferenc

ujsag@2097.hu **2097.hu/zsakfalvi**

Korrektor: Karoczkai Zsófia, Nevelős Zoltán
Nyomda: B32 Nyomda Kft. Felelős vezető: Deák Kinga
Munkatársak: Antal Vera, Demény Rózsa, Dózsa Gábor, Erdélyi Ferenc, Forgó Szilárd, Kiss Györgyi, Nevelős Zoltán, Vass László

Facebook: 2097 Falufórum

Kérjük, ha teheti, támogassa lapunkat. Banki átutalást a 2097 Csoport Egyesület nevére, a 73612102-10212408 számlaszámra tud küldeni „Zsákfalvi" közleménnyel. A ***2097.hu/zsakfalvi*** oldalon található űrlapon keresztül bankkártyával is tud támogatást küldeni.
Köszönjük!